

Suvestinė redakcija nuo 2023-01-03

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [96-4923](#), i. k. 1122330ISAK003D-658

Nauja redakcija nuo 2019-06-22:

Nr. [3D-386](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-21, i. k. 2019-09985

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL PIENO GAMINTOJŲ ORGANIZACIJŲ IR JŲ ASOCIACIJŲ ADMINISTRAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2012 m. rugpjūčio 13 d. Nr. 3D-658
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsniu ir siekdamas užtikrinti stabilią pieno sektoriaus plėtrą bei stiprinti pieno gamintojų pozicijas sudarant pieno pirkimo–pardavimo sutartis,

t v i r t i n u Pieno gamintojų organizacijų ir jų asociacijų administravimo taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2012-07-18 raštu Nr. (22.8-25) 6V-1516

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2012 m. rugpjūčio 13 d.
įsakymu Nr. 3D-658
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2019 m. birželio 20 d.
įsakymo Nr. 3D-386 redakcija)

PIENO GAMINTOJŲ ORGANIZACIJŲ IR JŲ ASOCIACIJŲ ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pieno gamintojų organizacijų ir jų asociacijų administravimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. liepos 29 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/2104, 2012 m. birželio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 511/2012 dėl pranešimų, susijusių su pieno produktų sektoriaus gamintojų ir tarpšakinėmis organizacijomis, derybomis dėl sutarčių sudarymo, ir santykiais, numatytais Tarybos reglamente (EB) Nr. 1234/2007, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. rugpjūčio 25 d. Komisijos įgyvendinamuoju reglamentu (ES) 2022/2091 ir 2015 m. gruodžio 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2016/232, kuriuo dėl gamintojų bendradarbiavimo tam tikrų aspektų papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. rugpjūčio 25 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/2092.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

2. Taisyklių tikslas – nustatyti pieno gamintojų organizacijų (toliau – gamintojų organizacijos) ir jų asociacijų pripažinimo, priežiūros, derybinių santykių reguliavimo ir pripažinimo panaikinimo taisykles, įgyvendinant Europos Sąjungos teisės aktus dėl pieno rinkos reguliavimo.

3. Pagrindinės sąvokos, vartojamos šiose taisyklėse, apibrėžtos reglamente (ES) Nr. 1308/2013 ir Pieno supirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. 146 „Dėl Pieno supirkimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Ministerija) ir VĮ Žemės ūkio duomenų centras (toliau – Centras) bendradarbiauja su Europos Sąjungos šalių įgaliotomis institucijomis tarpvalstybinių gamintojų organizacijų ir jų asociacijų pripažinimo ir veiklos klausimais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

II SKYRIUS GAMINTOJŲ ORGANIZACIJOS PRIPAŽINIMAS

5. Juridinis asmuo, vienijantis pieno gamintojus ir siekiantis gamintojų organizacijos pripažinimo:

5.1. privalo turėti patvirtintus įstatus, kurie atitiktų reikalavimus, nustatytus reglamento (ES) Nr. 1308/2013 161 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose:

5.1.1. turi būti sudarytas pieno gamintojų iniciatyva;

5.1.2. siekia užtikrinti, kad pieno gamyba būtų planuojama ir pritaikoma prie paklausos, ypač kokybės ir kiekio atžvilgiu ir (arba) koncentruoti savo narių pagamintų produktų pasiūlą ir pateikti juos rinkai, ir (arba) optimizuoti gamybos išlaidas ir stabilizuoti gamintojo kainas;

5.2. privalo turėti ne mažiau kaip 3 narius, kurių bendras turimas melžiamų karvių, registruotų Ūkinių gyvūnų registre, skaičius prašymo pateikimo dieną yra ne mažiau kaip 50, arba parduodamo pieno kiekis, Pieno apskaitos informacinės sistemos duomenimis, per metus (imant paskutinių 12 mėn. periodą nuo paraiškos pateikimo dienos) – ne mažesnis kaip 300 t;

5.3. įgalioti fizinį (-ius) asmenį (-is), kuris būtų atsakingas už gamintojų organizacijos vardu vykdomas derybas dėl parduodamo pieno sutarčių sąlygų.

6. Juridinis asmuo, vienijantis pieno gamintojus, siekdamas gamintojų organizacijos pripažinimo, Centrai pateikia:

6.1. paraišką pripažinti pieno gamintojų organizacija (1 priedas);

6.2. pareiškėjo įstatų kopiją;

6.3. narių pareiškimus, jog šiai gamintojų organizacijai jie suteikia teisę derėtis dėl pieno pirkimo-pardavimo sutarčių sąlygų tam tikram laikotarpiui (2 priedas). Gamintojas tokią teisę gali suteikti tik vienai pripažintai gamintojų organizacijai, kurios narys jis yra;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

7. Registruodamas paraiškas, Centras tikrina, ar pateikti visi paraiškoje ir šių taisyklių 6 punkte nurodyti dokumentai ir duomenys.

8. Centras, išnagrinėjęs šių taisyklių 5–6 punktuose nurodytus dokumentus ir duomenis bei jų atitiktį teisės aktų reikalavimams, parengia raštą Ministerijai dėl gamintojų organizacijos pripažinimo, kaip nurodyta šių taisyklių 26 punkte.

9. Jei pateiktų dokumentų ir (ar) duomenų, reikalingų pripažinimui suteikti, nepakanka, Centras informuoja pareiškėją apie tai per 10 darbo dienų nuo dokumentų ir (ar) duomenų pateikimo.

10. Sprendimą dėl gamintojų organizacijos pripažinimo, vadovaudamasi reglamento (ES) Nr. 1308/2013 161 straipsnio 1 dalyje nustatytais reikalavimais, priima Ministerija per keturis mėnesius nuo paraiškos su visais atitinkamais įrodymais pateikimo. Priėmus sprendimą gamintojų organizacijos nepripažinti, jai pranešama raštu, nurodant nepripažinimo motyvus ir apskundimo tvarką.

11. Pripažinta gamintojų organizacija privalo:

11.1. kiekvienais metais (praėjus 12 mėnesių nuo pripažinimo patvirtinimo arba kai tik pasikeičia duomenys) Centrai pateikti atnaujintus šių taisyklių 6.3 papunktyje nurodytus pareiškimus:

11.2. pasikeitus šių taisyklių 6.1 papunktyje nurodytos paraiškos duomenims ir (ar) 6.2 papunktyje nurodytiems įstatams, per 1 mėnesį nuo jų pasikeitimo ar nutraukus veiklą apie tai informuoti Centrą;

11.3. kiekvienais metais iki sausio 31 d. pateikti informaciją apie per praėjusius kalendorinius metus realiai sudarytas 25 punkte nurodytas sutartis, jų galiojimo trukmę ir parduotą pieno kiekį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

12. Gamintojų organizacijų pripažinimas, taip pat pripažinimo panaikinimas įforminamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

13. Pripažinimas panaikinamas, jei gamintojų organizacija pateikia prašymą panaikinti jos pripažinimą arba nesilaiko Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių gamintojų organizacijų veiklą ir šių taisyklių nustatytų reikalavimų, arba pripažinimas gautas pateikus melagingus duomenis.

III SKYRIUS

GAMINTOJŲ ORGANIZACIJŲ ASOCIACIJOS PRIPAŽINIMAS

14. Gamintojų organizacijų asociacijoje (toliau – asociacija) turi būti ne mažiau kaip trys pripažintos gamintojų organizacijos. Pripažinta gamintojų organizacija vienu metu gali priklausyti tik vienai pripažintai asociacijai.

15. Juridinis asmuo, vienijantis gamintojų organizacijas, kaip nurodyta šių taisyklių 14 punkte, siekdamas asociacijos pripažinimo, Centrai pateikia:

15.1. paraišką pripažinti pieno gamintojų organizacijas asociacija (3 priedas);

15.2. pareiškėjo įstatų kopiją;

15.3. susitarimo tarp pareiškėjo ir kiekvieno asociacijos nario kopiją, kurioje:

15.3.1. patvirtinama, kad gamintojų organizacijos nariai sutinka, jog jų organizacija prisijungtų prie asociacijos arba liktų sudarytoje asociacijoje;

15.3.2. išdėstyti asociacijos įsipareigojimai savo nariams ir narių įsipareigojimai asociacijai;

15.3.3. numatytas gamintojų organizacijos įsipareigojimas nenutraukti narystės asociacijoje, sudarytam sutarties, dėl kurios sąlygų vyko derybos asociacijos vardu, laikotarpiui.

16. Registruodamas paraišką, Centras tikrina, ar pateikti visi šių taisyklių 15 punkte nurodyti dokumentai ir duomenys.

17. Centras, išnagrinėjęs šių taisyklių 14–15 punktuose nurodytus dokumentus ir duomenis bei jų atitiktį teisės aktų reikalavimams, parengia teikimą Ministerijai dėl asociacijų pripažinimo, kaip nurodyta šių taisyklių 26 punkte.

18. Jei pateiktų dokumentų ir (ar) duomenų, reikalingų pripažinimui suteikti, nepakanka, Centras apie tai informuoja pareiškėją per 10 darbo dienų nuo dokumentų ir (ar) duomenų pateikimo.

19. Sprendimą dėl asociacijos pripažinimo, vadovaudamasi reglamento (ES) Nr. 1308/2013 156 straipsnio 2 dalyje nustatytais reikalavimais, Ministerija priima per keturis mėnesius nuo prašymo bei kitų dokumentų gavimo dienos. Priėmus sprendimą asociacijos nepripažinti, apie tai jai pranešama raštu, nurodant nepripažinimo motyvus ir apskundimo tvarką.

20. Pripažinta asociacija:

20.1. pasikeitus pagal 15 punktą pateiktai informacijai, per 1 mėnesį nuo jos pasikeitimo ar nutraukus veiklą apie tai informuoja Centrą;

20.2. kiekvienais metais iki sausio 31 d. pateikia Centrai informaciją apie per praėjusius kalendorinius metus realiai sudarytas 25 punkte nurodytas sutartis, jų galiojimo trukmę ir parduotą pieno kiekį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

21. Asociacijų pripažinimas, taip pat pripažinimo panaikinimas įforminamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

22. Pripažinimas panaikinamas, jei asociacija pateikia prašymą panaikinti jos pripažinimą arba nesilaiko Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių asociacijų veiklą ir šių taisyklių nustatytų reikalavimų, arba pripažinimas gautas pateikus melagingus duomenis.

IV SKYRIUS DERYBOS DĖL SUTARČIŲ SĄLYGŲ

23. Pripažinta gamintojų organizacija ir (ar) jų asociacija gali derėtis dėl savo narių pagaminamo pieno pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų.

24. Pieno kiekis, dėl kurio derasi pripažinta gamintojų organizacija ar jų asociacija, turi neviršyti nė vienos iš šių ribų:

24.1. 3,5 proc. viso Europos Sąjungoje pagaminamo pieno kiekio;

24.2. 33 proc. šalyje pagaminamo pieno kiekio;

24.3. 33 proc. šalyje, kurioje pienas parduodamas, pagaminamo pieno kiekio, kai pieno pagaminimo šalis ir pieno pardavimo šalis skiriasi.

25. Pripažinta gamintojų organizacija ar asociacija:

25.1. likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomų pirmųjų derybų dėl parduodamo pieno sutarčių sąlygų, pateikia Centrai informaciją apie pieno kiekį, dėl kurio numatoma derėtis, sutarties trukmę ir Europos Sąjungos šalį, su kurios pieno supirkimo ar perdirbimo įmone numatoma derėtis. Šią informaciją reikia teikti prieš kiekvienas derybas tada, kai pieno kiekis, dėl kurio kiekvieną kartą numatoma derėtis, pasikeičia daugiau kaip 10 procentų.

Jeigu dėl to paties kiekio ir sutarties trukmės numatoma derėtis su keliomis tos pačios šalies supirkimo ar perdirbimo įmonėmis, pakartotinės informacijos teikti nereikia;

25.2. gavusi iš Centro informaciją, kad numatomos derybos gali būti vykdomos, gali pradėti derybas dėl savo narių pagaminamo pieno pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

V SKYRIUS ATSAKINGOS INSTITUCIJOS IR JŲ FUNKCIJOS

26. Centras, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis:

26.1. išnagrinėja gamintojų organizacijos ar asociacijos paraišką bei prie jos pateiktus dokumentus ir įvertina atitiktį šiose taisyklėse nustatytiems reikalavimams. Prireikus teikia raštu paklausimą, nurodydamas datą, iki kurios turi būti pateiktas atsakymas;

26.2. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo paraiškos gavimo arba ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo atsakymo į paklausimą gavimo dienos parengia raštą Ministerijai dėl gamintojų organizacijos ar asociacijos pripažinimo arba nepripažinimo, kuriame nurodo:

26.2.1. kiekvienos paraišką pateikusių gamintojų organizacijos ar asociacijos:

26.2.1.1. pavadinimą;

26.2.1.2. įmonės kodą;

26.2.1.3. buveinės adresą;

26.2.2. Centro preliminarų išvadą – pripažinti arba nepripažinti;

26.3. praėjus metams po gamintojų organizacijos pripažinimo, atlieka kontrolę:

26.3.1. išnagrinėja šių taisyklių 11 punkte nurodytus duomenis, Ūkinių gyvūnų registre esantį pieno gamintojų turimų melžiamų karvių skaičių ir Pieno apskaitos informacinėje sistemoje per paskutinius 12 mėnesių esantį parduoto pieno kiekį;

26.3.2. įvertina, ar pripažinta gamintojų organizacija atitinka jai nustatytus pripažinimo reikalavimus;

26.3.3. nustačius trūkumus, per 10 darbo dienų informuoja pripažintą gamintojų organizaciją apie būtinybę panaikinti nustatytus trūkumus per 2 mėnesių laikotarpį;

26.3.4. gamintojų organizacijai ištaisius nurodytus trūkumus, atlieka pakartotinį vertinimą dėl atitikties reikalavimams pripažinimo;

26.3.5. gamintojų organizacijai neištaisius trūkumų per nurodytą laikotarpį, parengia raštą Ministerijai dėl gamintojų organizacijos pripažinimo panaikinimo;

26.4. praėjus metams po asociacijos pripažinimo, atlieka kontrolę:

26.4.1. išnagrinėja šių taisyklių 20 punkte nurodytus duomenis;

26.4.2. įvertina, ar asociacija atitinka jai nustatytus pripažinimo reikalavimus;

26.4.3. nustačius trūkumus, per 10 darbo dienų informuoja pripažintą asociaciją apie būtinybę panaikinti nustatytus trūkumus per 2 mėnesių laikotarpį;

26.4.4. asociacijai ištaisius nurodytus trūkumus, atlieka pakartotinį vertinimą dėl atitikties pripažinimo reikalavimams;

26.4.5. asociacijai neištaisius trūkumų per nurodytą laiką, parengia raštą ministerijai dėl asociacijos pripažinimo panaikinimo;

26.5. per 3 darbo dienas nuo 25.1 papunktyje nurodytos informacijos gavimo:

26.5.1. įvertina šią informaciją ir nustato:

26.5.1.1. ar pripažinta gamintojų organizacija arba jų asociacija neviršija 24 punkte nustatytų apribojimų;

26.5.1.2. ar pieno kiekis, dėl kurio numatomos derybos, atitinka pieno gamintojų, priklausančių atitinkamai gamintojų organizacijai ar jų asociacijai, gamybinius pajėgumus;

26.5.2. nustačius, kad pieno kiekis, dėl kurio numatoma derėtis, neatitinka 26.5.1 papunkčio reikalavimų, per 3 darbo dienas informuoja apie tai gamintojų organizaciją ar asociaciją;

26.5.3. nustačius, kad pieno kiekis, dėl kurio numatoma derėtis, atitinka 26.5.1 papunkčio reikalavimus:

26.5.3.1. pateikia šią informaciją Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai (toliau – Konkurencijos taryba);

26.5.3.2. pateikia šią informaciją susijusių Europos Sąjungos šalių atsakingoms institucijoms, kuriose pripažintos gamintojų organizacijos ar jų asociacijos numato vykdyti derybas;

26.5.4. per 3 darbo dienas nuo informacijos iš 26.5.3 papunktyje nurodytų institucijų gavimo apie galimas / negalimas numatomas derybas informuoja pripažintą gamintojų organizaciją ar jų asociaciją dėl galėjimo / negalėjimo pradėti numatomas derybas dėl savo narių pagaminamo pieno pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

26.6. kiekvienais metais iki vasario 10 d. pateikia ministerijai 11.5 ir 20.5 papunkčiuose nurodytą informaciją apie pieno kiekį, kuris buvo parduotas per gamintojų organizacijas ir jų asociacijas;

26.7. kiekvienais metais iki vasario 15 d. pateikia Žemės ūkio ministerijai informaciją apie per praėjusius kalendorinius metus veikusias pripažintas gamintojų organizacijas ir jų asociacijas, jų duomenų kontrolės rezultatus bei jų pieno gamintojų pagaminto pieno kiekį.

27. Ministerija:

27.1. informuoja Centrą ir gamintojų organizacijas bei asociacijas apie jų pripažinimą, nepripažinimą arba pripažinimo panaikinimą;

27.2. iki vasario 15 d. kreipiasi į Konkurencijos tarybą su prašymu iki kovo 1 d. pateikti informaciją, nurodytą reglamento (ES) Nr. 511/2012 3 straipsnio 1 dalies b punkte;

27.3. teikia Europos Komisijai reglamento (ES) Nr. 2016/232 5 straipsnyje nurodytą informaciją, susijusią su gamintojų organizacijomis ir jų asociacijomis pieno sektoriuje.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

27.4. Neteko galios nuo 2023-01-01

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

VI SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ

28. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-386](#), 2019-06-20, paskelbta TAR 2019-06-21, i. k. 2019-09985

Dėl žemės ūkio ministro 2012 m. rugpjūčio 13 d. įsakymo Nr. 3D-658 „Dėl Pieno gamintojų organizacijų ir jų asociacijų administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-841](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-20, i. k. 2022-26025

Dėl žemės ūkio ministro 2012 m. rugpjūčio 13 d. įsakymo Nr. 3D-658 „Dėl Pieno gamintojų organizacijų ir jų asociacijų administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo